

תאריך עדכון: 14/05/2012

שם המרצה: ד"ר נעה וילצי'נסקי

שם הקורס: השלכות של נכות פיזית ומחלות כרוניות

מספר הקורס: 60-886-01

סוג הקורס: שיעור(בחירה)

שנת לימודים: תשע"ג סמסטר: ב' היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): קורס זה נועד להקנות תפיסה אינטגרטיבית של הקשר בין השלכות רפואיות של מחלות כרוניות ונכויות שונות לבין התמודדות הפרט והתיחסות החברה למצבים אלו. בקורס יוצגו מודלים ביו-פסיכו-חברתיים-תרבותיים להבנת התנהגות הפרט וסביבתו בהתמודדותם עם מחלות כרוניות ונכות.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

1. מודלים תיאורטיים של התמודדות עם נכות ומחלות כרוניות.
2. דרכי התערבות פסיכולוגיות במצבי חולי כרוני ונכות.
3. השלכות רפואיות, פסיכולוגיות וחברתיות של הגבלות תפקודיות כתוצאה ממחלות כרוניות (סוכרת, מחלות לב ומחלות סרטן).
4. השלכות רפואיות, פסיכולוגיות וחברתיות ושל נכויות כתוצאה מפגיעה ניורולוגית

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
השיעורים הינם שיעורים פרונטליים. במהלך הקורס ישולבו, במידת האפשר, הרצאות של מומחים שיציגו הן את הבעיות התפקודיות והן את השקפת עולמם המקצועית הקשורה בתהליך השיקום במצבי נכות וחולי. בנוסף יוצגו סרטים מקצועיים אשר ימחישו את הנושאים השונים הנלמדים בקורס. הקורס יכלול מספר סיורים במרכזים רפואיים בארץ.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא: התמודדות עם חולי נכות - מודלים שיקומיים		
2	התגובות הפסיכולוגיות לאבדן - גישות תיאורטיות	מאמר של כץ ופלוריאן	
3	טיפולוגיה פסיכו-סוציאלית של חולי ונכות	Rolland Chp. 2 +3	
4	הסתגלות פסיכולוגית לחולי כרוני ונכות	מאמר Stanton, Revenson, & Tennen,	
5	מחלות כרוניות: סרטן		
6	סרטן		סיור מחלקה אונקולוגית
7	מחלות לב		הרצאת אורח
8	סוכרת + נכויות אורטופדיות		הרצאת אורח
9	נכות ניירולוגית - טרשת נפוצה		סיור מרכז טרשת נפוצה
10	נכות ניירולוגית - חבלות ראש נרכשות		
11	נכות ניירולוגית - חבלות מוח שדרה		
12	תגובות נפשיות למצבי חולי ונכות - דכאון		
13	השלכות דינמיות של נכויות- התערבות		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: בחינה מסכמת

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי):

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

BIBLIOGRAPHY (2011)

Crosscutting Issues

“Everyone who is born holds dual citizenship, in the kingdom of the well and in the kingdom of the sick” (Sontag, 1979)

1. Rolland, J.S. (1994). *Families, Illness, & Disability*. New York: Basic Books.
(Chapter 2: The psychosocial typology of illness)
(Chapter 3: The time phases of illness).
2. Pruzinsky, T. & Cash, T. (2002). *Body Image: A handbook of theory, research & clinical practice*. Guilford: New York.
3. Stanton, A. L., Revenson, T. A., & Tennen, H. (2007). Health psychology: Psychological adjustment to chronic disease. *Annual Review of Psychology*, 58, 13.1-13.28.

Psychotherapy Issues

1. Steptoe, A. (2007). *Depression and physical illness*. Cambridge: Cambridge University Press.

2. Johnson, S. B., & Carlson, D. N. (2004). Medical regimen adherence: Concepts, assessment, and interventions. In: *Handbook of clinical health psychology* (pp.329-354). Washington: APA.
3. Roberts, S. A., Kiselica, M.S., & Fredrickson, S. A. (2002). Quality of life of persons with illnesses: Counseling's holistic contribution. *Journal of Counseling and development*, 80, 422-432.
4. Petrie, K., & T. Revenson (2005). Editorial: New Psychological Interventions in Chronic Illness: Towards Examining Mechanisms of Action and Improved targeting. *Journal of Health Psychology*, 10, 179–184

Diabetes

1. Martz, E. (2003). Living with insulin-dependent diabetes: life can still be sweet. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 47 , 51-57.
2. Keers, J.C., et al (2004). Diabetes rehabilitation: Development and first results of a multidisciplinary intensive education program for patients with prolonged self management difficulties. *Patient Education and Counseling*, 52, 151-157.
3. Rubin, R. R. (2000). Psychotherapy and counseling in diabetes mellitus. In: F. J. Snoek & T. C. Skinner (Eds.), *Psychology in diabetes care* (chapt. 9). New York: Wiley.

Heart Illnesses

1. Callaban, H. E. (2003). Families dealing with advanced heart failure: A challenge and an opportunity. *Critical Care Nursing Quarterly*, 26, 230-243.
2. Molinari, E., Compare, A., & Parati, G. (2006). *Clinical psychology and heart disease*. Springer. (Chapter 18: Interpersonal psychotherapy for depression in patients with coronary heart disease).

Cancer

1. Livneh, H. (2000). Psychosocial adaptation to cancer: The role of coping strategies. *Journal of Rehabilitation*, 66, 40-49.
1. Kreitler, S. (1999). Denial in cancer patients. *Cancer Investigation*, 17, 514-534.
2. Coyne, J. C., Stefanek, M., & Palmer, S.C. (2007). Psychotherapy and survival in cancer: The conflict between hope and evidence. *Psychological Bulletin*, 133, 367-394.

SCI (Spinal Cord Injury)

1. Farrow, J. (1990). Sexual counseling with clients who have spinal cord injuries. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 33, 251-259.
2. Krause, J. S. (1998). Changes in adjustment after spinal cord injury: A 20-year longitudinal study. *Rehabilitation Psychology*, 43, 41-55
3. Thompson, N. J., Coker, J., Krause, J. S., Henry, E. (2003). Purpose in life as a mediator of adjustment after spinal cord injury. *Rehabilitation*

טרשת נפוצה (MS)

4. Devins, G. M. & Shenk, Z. M. (2000). Multiple sclerosis. In R. G. Frank & T. R. Elliot (Eds.), *Handbook of rehabilitation psychology* (pp. 163-164). Washington:DC: APA.
5. McCabe, M.P., McKern, S., & McDonald, E. (2004). Coping and psychological adjustment among people with multiple sclerosis *Journal of Psychosomatic Research*, 56, 355-361
- 6.

(חבלת ראש נרכשת) ABI

1. Armstrong, C. (1991). Emotional changes following brain injury: Psychological and neurological components of depression, denial and anxiety. *Journal of Rehabilitation*, 57,
2. Reekum, R., Cohen, T. & Wong, J. (2000). Can Traumatic Brain Injury Cause Psychiatric Disorders? *The Journal of Neuropsychiatry and Clinical Neurosciences*, 12, 316-327